

Kommunstyrelseförvaltningen

Ina Lindström, 0611 34 80 17

Ina.lindstrom@harnosand.se

Ert diarienummer Fi2020/03418

Remiss - Jämlikhetskommissionens betänkande En gemensam angelägenhet (SOU 2020:46)

Härnösands kommun har beretts möjlighet att yttra sig över jämlikhetskommissionens betänkande "En gemensam angelägenhet" (SOU2020:46).

Härnösands kommun har valt att inte ta ställning till de enskilda förslagen i utredningen, utan ger istället en övergripande kommentar till betänkandet och dess slutsatser.

Ämnet som betänkandet berör är otroligt viktigt. Att minska de allt mer ökande klyftorna i samhället är av största vikt. Som kommissionen påpekar ser vi allt större skillnader i skolresultat, hälsa och livsmöjligheter mellan olika grupper i samhället. Många av förslagen som syftar till att skapa större jämlikhet bör genomföras, men Härnösands kommun anser att kommissionen i vissa fall fastnar i ett perspektiv som snarare hittar lösningar på symptomen på ojämlikhet än ojämlikheten i sig. Ett exempel är diskussionen om rörlighet på bostadsmarknaden. Att äga sitt boende är i ett långsiktigt perspektiv billigare, men kommissionen menar i sina förslag till lösningar att de mer ekonomiskt utsatta grupperna, trots detta, fortsatt ska hyra sina boenden. Samma sak sker i avsnittet om hälsa, där bland annat en skatt på ohälsosamma produkter. Det kan vara ett bra sätt att minska konsumtionen av dessa produkter, men istället borde lösningen vara att minska behovet av dessa produkter. Samma sak sker i avsnittet om hälsa, där bland annat en skatt på ohälsosamma produkter föreslås. Det kan vid ett första påseende vara ett bra sätt att minska konsumtionen av dessa produkter, men istället borde lösningen vara att minska behovet av dessa produkter. Samhällsutvecklingen är att allt fler upplever stress och svårigheter att hinna med. Många konsumerar snabbmat eller liknande för att få livspusslet att gå ihop. Risken är att en skatt på ohälsosamma livsmedel slår hårdast mot de som har en låg inkomst medan de med högre inkomst har ekonomiskt utrymme för att fortsätta att välja hälsosamma och dyrare livsmedel.

Härnösands kommun anser även att kommissionen underskattar den allt större klyftan mellan storstadsområden och länet i övrigt som en pådrivande faktor för ökad ojämlikhet. Den lyfts på flera ställen i betänkandet, men det

saknas tillräckligt med konkreta förslag på hur denna klyfta ska kunna minskas. Detta anser Härnösands kommun är en stor brist i betänkandet. Tillgången till samhällsservice och arbete ser väldigt olika ut beroende på var i landet man bor. Här tycker Härnösands kommun att staten behöver ta ett större ansvar för att skapa mer likvärdiga förutsättningar i hela landet. Härnösands kommun anser vidare att kommissionen i avsnitten ”regionala frågor” berör många viktiga aspekter och problembilder av regional utveckling, men att förslagen tyvärr inte är tillräckligt konkreta.

Nedan lyfter vi några aspekter som vi anser vara extra viktiga för ökad likvärdighet mellan stad och landsbygd

Ökat statligt ansvar för samhällsviktiga tjänster

Precis som kommissionen påpekar har utbudet av samhällsservice kraftigt minskat utanför storstäderna under de senaste åren. Detta eftersom det sällan är ekonomiskt lönsamt att bedriva verksamhet där befolkningsunderlaget är litet. Därför krävs det att staten går in och tar ett större ansvar för att säkerställa att levnadsvillkoren är mer jämlika över hela landet. Det behövs jämlik tillgång till såväl skola, sjukvård och apotek, som till post och dagligvarubutiker. Där marknaden brister måste staten ta ansvar eller ge kommunerna reella förutsättningar att göra det i statens ställe.

De senaste åren har vi sett att den statliga närvaron i form av exempelvis arbetsförmedlingen har lagt ner ett stort antal lokala kontor. Centraliseringen till större städer är förståelig sett till var flest människor bor. Härnösands kommun vill dock påpeka vikten av att myndigheter finns lokaliserade nära de som har stort behov, inte bara i storstäderna, utan i hela riket. De personer som står längst från arbetsmarknaden är de som ofta har störst behov av personlig hjälp. Dessa personer finns, som sagt, inte bara i storstäderna, utan är spridda över hela landet.

Bredbandsutbyggnad

Härnösands kommun delar kommissionens analys av att det kan leda till problem med bredbandsutbyggnaden i glesbygd när det inte finns en sammanhållen administration. Där det inte är ekonomiskt lönsamt för kommersiella aktörer att satsa får det offentliga ta ett större ansvar. I takt med att det gamla telefonnätet kopplas ned uppstår situationer där personer antingen inte kan bo kvar på grund av att till exempel trygghetslarm inte går att använda. Ett annat problem är att otillräcklig uppkoppling gör det omöjligt att arbeta hemifrån. Om man vill se en ökad jämlikhet mellan olika delar av landet, och även möjliggöra för människor att studera och arbeta från mer glesbebyggda delar av det, är en väl fungerande och väl administrerad bredbandsutbyggnad av största vikt och bör inte underskattas.

Regional utveckling

Det finns många delar som är viktiga för den regionala utvecklingen. Bra vägar och infrastruktur är en del.

Satsningar som gör det enklare att starta och driva företag även i glesbygd måste tas fram. Tillsammans måste samhället säkerställa till exempel förbättrat stöd till näringslivsutveckling och fungerande regional arbetskraftsförsörjning. I dagsläget blir närliggande kommuner inte sällan

konkurrenser om samma jobbtillfällen, till exempel när myndigheter ska etableras, vilket leder till att kommunerna ofta blir konkurrenser istället för att tillsammans kunna arbeta för den regionala utvecklingen.

Kommissionen nämner behovet av att exempelvis satsa på lärcentra och utbildningsplatser även utanför storstadsregionerna, vilket Härnösands kommun välkomnar och ser som en viktig del i arbetet med den regionala utvecklingen. Att kunna utbilda- och vidareutbilda sig är viktigt dels för den personliga utvecklingen, dels för att bli eller fortsatt vara attraktiv på arbetsmarknaden.

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande
Härnösands kommun